

PRESUDA SUDA

26. studenoga 1975.(*)

U predmetu 39/75,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je uputio College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Žalbeni sud za upravne sporove u gospodarstvu, Nizozemska) u postupku između

1. Roberta Gerardusa Coenena, s boravištem u Brasschaatu (Belgija),

2. Besloten Vennootschap Generale Handelsbank, sa sjedištem u Den Hagu (Nizozemska),

3. Besloten Vennootschap CIC, Adviesbureau voor Schadeverzekeringen, sa sjedištem u Voorburgu (Nizozemska),

i

Sociaal-Economische Raad, Den Hag,

o tumačenju pojedinih odredaba Ugovora o EEZ-u o slobodi pružanja usluga,

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, R. Monaco i H. Kutscher, predsjednici vijeća, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, M. Sørensen, Mackenzie Stuart i A. O'Keefe, suci,

nezavisni odvjetnik: J.-P. Warner,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 18. travnja 1975., koje je tajništvo Suda zaprimilo 21. travnja 1975., College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Žalbeni sud za upravne sporove u gospodarstvu) uputio je na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u pitanje o tumačenju odredaba Ugovora o EEZ-u, osobito članka 59. i 60. o slobodi pružanja usluga u Zajednici.
- 2 Pitanje je postavljeno u okviru spora o primjeni članka 5. stavka 1. točke (f) Wet Assurantiebemiddeling (Zakon o posredovanju u osiguranju, Nizozemska) na nizozemskog državljanina koji boravi u Belgiji i ima ured u Nizozemskoj gdje obavlja djelatnost posrednika u osiguranju, prema kojem je fizička osoba koja želi obavljati djelatnost posrednika u smislu toga zakona dužna imati boravište u Nizozemskoj.

- 3 U obrazloženju odluke kojom se upućuje prethodno pitanje navedeno je da gore navedenu odredbu treba shvatiti tako da fizička osoba, kako bi u Nizozemskoj mogla obavljati djelatnost posrednika u osiguranju, mora u toj državi imati i boravište i ured.
- 4 Svrha postavljenog pitanja je u biti da se utvrdi treba li odredbe Ugovora, osobito članke 59. i 60., tumačiti tako da su im protivna pravila nacionalnog prava država članica, kao što je Wet Assurantiebemiddeling (Zakon o posredovanju u osiguranju), koja pružanje usluge uvjetuju boravištem na državnom području države članice.
- 5 U skladu s člankom 59. prvim stavkom Ugovora, ograničenja slobode pružanja usluga unutar Zajednice, kako su određena u prvom i drugom stavku članka 60. Ugovora, „tijekom prijelaznog razdoblja postupno se ukidaju [...] u odnosu na državljane država članica s poslovnim nastanom u državi Zajednice koja nije država osobe kojoj su usluge namijenjene” [neslužbeni prijevod].
- 6 Ograničenja čije je ukidanje predviđeno tom odredbom uključuju sve uvjete koji su pružatelju usluge nametnuti osobito zbog njegovog državljanstva ili činjenice da nema stalno boravište u državi u kojoj se pruža usluga, a koji se ne primjenjuju na osobe s poslovnim nastanom na državnom području ili koji su po svojoj naravi takvi da sprečavaju ili na drugi način ograničavaju djelatnosti pružatelja usluge.
- 7 Konkretno, uvjet prema kojem pružatelj usluge mora imati stalno boravište na državnom području države u kojoj treba pružiti uslugu može, ovisno o okolnostima, članak 59. lišiti svakog korisnog učinka, jer je svrha tog članka upravo ukidanje ograničenja slobode pružanja usluga koja su nametnuta osobama koje nemaju boravište u državi na čijem bi se državnom području trebala pružati usluga.
- 8 S tim u svezi valja podsjetiti da je za razdoblje u kojem ograničenja slobode pružanja usluga još nisu bila ukinuta, već u članku 65. određeno da sve države članice primjenjuju ta ograničenja na sve pružatelje usluga u smislu članka 59. prvog stavka „bez razlike s obzirom na njihovo [...] boravište” [neslužbeni prijevod].
- 9 Iako se s obzirom na posebnu narav određenih usluga državi članici ne može uskratiti pravo na usvajanje mjera čija je svrha spriječiti da slobodu zajamčenu člankom 59. uživa pružatelj usluge čija je djelatnost u cijelosti ili uglavnom usmjerena na njegovo državno područje radi izbjegavanja strukovnih pravila koja bi se na njega primjenjivala da ima boravište u toj državi, uvjet boravišta na državnom području države u kojoj se pruža usluga dopušten je samo iznimno, kada država članica ne može za osiguranje poštovanja tih pravila primijeniti druge, manje ograničavajuće mjere.
- 10 Konkretno, kada pružatelj usluga koji ima boravište u inozemstvu ima na državnom području na kojem pruža uslugu mjesto poslovanja namijenjeno pružanju te usluge, predmetna država članica u pravilu ima na raspolaganju, ako nije riječ o fiktivnom mjestu poslovanja, učinkovita sredstva za obavljanje potrebnog nadzora nad djelatnošću pružatelja usluge i osiguranje sukladnosti pružene usluge s pravilima nacionalnog zakonodavstva.
- 11 U tom slučaju, dodatan uvjet da pružatelj usluge mora na državnom području te države imati i stalno privatno boravište jest ograničenje slobode pružanja usluga koje nije spojivo s odredbama Ugovora.
- 12 Zbog toga odredbe Ugovora o EEZ-u, osobito članke 59., 60. i 65., treba tumačiti tako da nacionalno zakonodavstvo ne smije uvjetom boravišta na državnom području

onemogućavati pružanje usluga osobama koje borave u drugoj državi članici, ako je drugim manje ograničavajućim mjerama moguće osigurati poštovanje strukovnih pravila koja vrijede za pružanje usluga na tom državnom području.

Troškovi

- 13 Troškovi francuske vlade i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se.
- 14 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

u odgovoru na pitanje koje mu je odlukom od 18. travnja 1975. uputio College van Beroep voor het Bedrijfsleven (Žalbeni sud za upravne sporove u gospodarstvu), odlučuje:

Odredbe Ugovora o EEZ-u, osobito članke 59., 60. i 65., treba tumačiti tako da nacionalno zakonodavstvo ne smije uvjetom boravišta na državnom području onemogućavati pružanje usluga osobama koje borave u drugoj državi članici, ako je drugim manje ograničavajućim mjerama moguće osigurati poštovanje strukovnih pravila koja vrijede za pružanje usluga na tom državnom području.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 26. studenoga 1975.

[Potpisi]

* Jezik postupka: nizozemski